

Till

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt

Stockholm den 12 oktober 2016

P 4628-16; Vidja Vägförening ./ . Huddinge kommun

Förelagd därtill får jag i egenskap av ombud för Vidja Vägförening härmed inge yttrande med utveckling av sakomständigheter och grunder gällande överklagande i ovan rubricerat mål samt anföra följande.

Yrkande

Att Mark- och miljödomstolen med ändring av Huddinge kommuns beslut att anta detaljplan för Vidja Etapp II, partiellt upphäver planläggningen med kommunalt huvudmannaskap vad avser delar av Vidja vägförenings fastigheter Vidja 1:2, 1:4, 1:5 1:602 och 1:445, gemensamhetsanläggningarna Vidja s:1, s:2, s:3 och ga:4 samt den av Vidja vägförening förvaltade fastigheten Vidja 1:485.

Att Mark- och miljödomstolen håller muntlig sammanträde med syn på Vidja vägförenings fastigheter Vidja 1:2, 1:4, 1:5, 1:602 och 1:445, gemensamhetsanläggningarna Vidja s:1, s:2, s:3 och ga:4 samt den av Vidja vägförening förvaltade fastigheten Vidja 1:485.

Utveckling av sakomständigheter och grunder

Bakgrund

Vidja fritidsområde är ett äldre fritidshusområde i sjön Orslångens sydöstra del. Planområdet omfattar ca 415 bostadsfastigheter i enskild ägo och är ca 141 hektar stort. Huddinge kommun äger ingen mark inom Vidja fritidsområde.

Vidja vägförening har under lång tid, närmare 60 år, sedan den 15 november 1960 skött naturmarken med enskilt huvudmannaskap för en varaktig användning för sitt ändamål inom överskådlig tid. Vidja vägförening har bevarat och utvecklat områdets höga naturvärden, landskapsbilden, kulturhistoriska miljöer, vattenområden för rekreation och friluftsliv, bl.a. säkerhetsställt att badplatserna Ringsättrabadet och Barstabadet har hållits allmänt tillgängliga. På Ringsättrabadet finns dansplats, barnlekplats och klubbhus och båtplatser m.m. som är viktiga anordningar för den sociala samvaron i Vidja.

Under början av 2000-talet antog Huddinge kommun de gällande områdesbestämmelserna med beteckning 23-A-7 som vann laga kraft den 17 februari 2001. Inriktningen var att föreslå en ändrad markanvändning av Vidja med inriktning på helårsboende med i huvudsak friliggande bebyggelse för de i dag bebyggda delarna. Beträffande Vidja vägförenings egendom, fastigheterna Vidja 1:602, 1:2, 1:4, 1:5 och 1:445 och den av Vidja vägförening förvaltade fastigheten Vidja 1:485 samt gemensamhetsanläggningarna Vidja s:1, s:2, s:3 och ga:4, fastställdes i områdesbestämmelserna att större delen av denna egendom skulle utgöra allmän plats. Huddinge kommuns syfte med områdesbestämmelsen i denna del synes ha varit att en ändamålsenlig markanvändning vinnes med enskilt huvudmannaskap för allmän plats.

Under år 2005 började Huddinge kommun att framta en detaljplan för hela Vidja området. Sedermera valde Huddinge kommun att stycka upp planläggningen i flera etapper, varav Vidja – Etapp II är en tre detaljplaner. Syftet angavs att detaljplanen skulle ge förutsättningar för en utbyggnad av ett gemensamt vatten- och avloppssystem samt en ny- och ombyggnad av befintligt vägnät. Därmed ges möjlighet för ett permanentboende med

större byggrätter och möjlighet till avstyckningar. Detaljplanen anger även ett kommunalt huvudmannaskap för de naturområden som planeras nära stränderna medan naturområdena inom kvartersmark i planområdet som fortsätter vara i enskild ägo genom att de inte omfattas av detaljplanen.

Det kan nämnas att Huddinge kommun lät detaljplanen för naturområdena i Vidja gå ut på ett eget samråd parallellt med detaljplanen för Vidja etapp II men fick en längre samrådstid på grund av oklarheter. Endast länsstyrelsen inkom med ett särskilt yttrande för detaljplanen för Vidjas naturområden. Efter samrådet har detaljplanen för Vidjas naturområden utgått och istället görs ingen ny detaljplan för dessa områden utan de befintliga områdesbestämmelserna fortsätter att gälla.

Rättsliga grunder

2 kap 19 § regeringsformen anger att: ”Lag eller annan föreskrift får inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna”.

Artikel 1 i tilläggsprotokollet till Europa konventionen för mänskliga rättigheter anger att Vidja vägförening skall ha rätt till respekt för sin egendom. Ingen får berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och i folkrättens allmänna grundsatser.

Om prövning skall ske med stöd av ÄPBL (1987:10) skall både enskilda och allmänna intressen beaktas. Vid utformningen av en detaljplan skall skälig hänsyn tas till befintliga bebyggelse-, äganderätt- och fastighetsförhållande som kan inverka på planens genomförande. Planen skall dessutom utformas så att de fördelar som kan vinnas med den överstiger de olägenheter som planen orsakar enskilda.

Vidja vägförenings inställning till planläggning med kommunalt huvudmannaskap

Vidja vägförenings intresse att naturmarken fortsättningsvis bedrivs med ett enskilt huvudmannaskap på så sätt som skett under närmare 60 år är starkt. Vidja vägförening har

bevarat områdets höga naturvärden, landskapsbilden, kulturhistoriska miljöer, vattenområden för rekreation och friluftsliv, bl.a. säkerhetsställt att badplatserna Ringsättrabadet och Barstabadet längs Orlången hållits allmänt tillgängliga. Som ovan anförts finns på Ringsättrabadet en dansplats, barnlekplats och klubbhus och båtplatser m.m. som drivits i Vidja vägförenings regi och är viktiga anordningar för den sociala samvaron i Vidja.

Vidja vägförening motsätter sig att Huddinge kommun berövar deras egendom som planlagts som bl.a. naturmark.

I de delar som Huddinge kommun valt att inte planlägga, dvs. delar av fastigheten Vidja 1:602 motsätter sig inte Vidja vägförening att det enskilda huvudmannskapet fortsätter som tidigare med stöd av gällande områdesbestämmelser 23-A-7.

Huddinge kommuns intresse att planlägga marken med kommunalt huvudmannskap är uppenbart svagt mot bakgrund av att Huddinge kommun har underlåtit att redogöra för hur naturmarken i planen garanteras samt att precisering inte skett av utformningsbestämmelserna. Detta innebär att Huddinge kommun kan, när de själva önskar, planlägga de delar av Vidja vägförenings berövade mark för exempelvis bostadsändamål. Huddinge kommun har i detaljplanen för Vidja – etapp II redan planlagt delar av fastigheterna Vidja 1:2 och 1:445 för just bostadsändamål. Huddinge kommun har dessutom tydligt uppgett i antagandehandlingarna, att kommunen inte är främmande till att förtätning sker inom planområdet.

Vidja vägförening motsätter sig att Huddinge kommun berövar stora delar av Vidja vägförenings egendom, dvs. fastigheterna Vidja 1:602, 1:2, 1:4, 1:5 och 1:445 samt gemensamhetsanläggningarna Vidja s:1, s:2, s:3, och ga:4, genom att planlägga marken som naturområde, parkområde med friluftsbad, uppläggningsplats för båtar, idrott, gång, cykel och mopedväg samtliga med kommunalt huvudmannskap samt att planläggning har skett på ovan beskrivna fastigheter även för bostadsändamål i strid mot gällande områdesbestämmelser 23-A-7.

Huddinge kommun anger i antagandehandlingen att detaljplanens egentliga ändamål är att ge förutsättningar för en utbyggnad av ett gemensamt vatten- och avloppssystem samt en ny- och ombyggnad av befintligt vägnät. Därmed ges möjlighet för ett permanentboende med större byggrätter och möjlighet till avstyckningar.

Huddinge kommuns planläggning av Vidja vägförenings naturområden närmast vattnet som allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap är, enligt egen utsago, för att säkerställa allmänhetens tillgång till Orslångens stränder. Tvärtemot Huddinge kommun redogörelse synes Huddinge kommun inte ha tagit skäligen hänsyn till att Vidja vägförening sedan länge skött om Ringsättrabadet för att det skall hållas allmänt tillgängligt med en dansplats, barnlekplats och klubbhus och båtplatser som är viktiga anordningar för den sociala samvaron i Vidja, vilket borde ha inverkat på planens utformning. I vart fall framkommer inget om ovan redogjorda sak i antagandehandlingarna. Huddinge kommun saknar sålunda redogörelse för vilka avväganden Huddinge kommun haft för att planen har utformats så att de fördelar som kan vinnas övervinner de olägenheter för Vidja vägförening som planen orsakar.

Vidja vägförening motsätter sig att Huddinge kommun har planlagt naturmark på fastigheten Vidja 1:602, delvis som naturområde med kommunalt huvudmannaskap, delvis som uppläggningsplats för båtar med kommunalt huvudmannaskap, delvis som parkområde med friluftsbad med kommunalt huvudmannaskap, delvis som parkeringsplats med kommunalt huvudmannaskap, delvis som cykel gång och mopedväg med kommunalt huvudmannaskap.

Vidja vägförening motsätter sig inte att Huddinge kommun undantagit delar av fastigheten Vidja 1:602 från planläggningen, där områdesbestämmelserna med beteckning 23-A-7 fortsättningsvis gäller med Vidja vägförenings enskilda huvudmannaskap.

Vidja vägförening motsätter sig att Huddinge kommun har planlagt naturmark med enskilt huvudmannaskap på fastigheten Vidja 1:2, som inte har sjönära läge, delvis som naturmark med kommunalt huvudmannaskap, delvis som idrottsplats med kommunalt

huvudmannaskap, delvis som lokalgata med kommunalt huvudmannaskap, delvis som kvartersmark för bostadsändamål.

Vidja vägförening motsätter sig att Huddinge kommun upphäver områdesbestämmelserna från 2001 med beteckning 23-A-7 som befäste Vidja vägförenings enskilda huvudmannaskap och planlägger delar av naturmarken på fastigheten Vidja 1:4, den s.k. Fornborgen, som naturmark med kommunalt huvudmannaskap.

Vidja vägförening motsätter sig inte att Huddinge kommun undantagit delar av fastigheten Vidja 1:4 vid Rositavägen från planläggningen, där områdesbestämmelserna med beteckning 23-A-7 fortsättningsvis gäller med Vidja vägförenings enskilda huvudmannaskap.

Vidja vägförening motsätter sig att Huddinge kommun upphävt områdesbestämmelserna från 2001 med beteckning 23-A-7 som befäste Vidja vägförenings enskilda huvudmannaskap och planlagt naturmarken på fastigheten Vidja 1:5 som naturmark med kommunalt huvudmannaskap.

Vidja vägförening motsätter sig att Huddinge kommun upphävt områdesbestämmelserna från 2001 med beteckning 23-A-7 som befäste Vidja vägförenings enskilda huvudmannaskap och istället planlagt naturmarken på fastigheten Vidja 1:445, som inte har sjönära läge, delvis som naturmark med kommunalt huvudmannaskap, delvis som kvartersmark för bostadsändamål.

Avslutande synpunkter

Som framgår av ovan anförda visar Huddinge kommun tydligt att kommunen uppenbart inte har något syfte att bevara naturmarken som i dag skyddas av områdesbestämmelserna från 2001 med beteckning 23-A-7 med Vidja vägförenings enskilda huvudmannaskap. Huddinge kommun har underlåtit att redogöra för hur naturmarken i planen garanteras och dessutom underlåtit att precisera utformningsbestämmelserna. Detta innebär att Huddinge kommun kan, när de önskar, planlägga delar av Vidja vägförenings berövade mark för

exempelvis bostadsändamål. Huddinge kommun har ju uppgett i antagandehandlingarna, att kommunen inte är främmande till att förtätning sker inom planområdet.

Vidja vägförening åberopar till stöd för sina yrkanden 2 kap 19 § regeringsformen och 1 artikeln i tilläggsprotokollet till Europa konventionen för mänskliga rättigheter, att Vidja vägförening skall ha respekt för sin egendom som föreningen skött i drygt 60 år tid med enskilt huvudmannaskap.

Vidja vägförening intresse för ett enskilt huvudmannaskap av naturmarken är därför starkt. Gällande områdesbestämmelser med beteckning 23-A-7 har därtill befast att Vidja vägförening tillgodoser att naturmarken hålls allmänt tillgänglig för en varaktig användning för sitt ändamål inom överskådlig tid.

Ingen får berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och i folkrättens allmänna grundsatser.

Huddinge kommun har inte tagit skäligen hänsyn till Vidja vägförenings befintliga äganderätt, där bl.a. Vidja vägförenings i egen regi under lång tid drivit Ringsättrabadet med dansplats, barnlekplats, klubbhus och båtplatser och som är viktiga anordningar för den sociala samvaron i Vidja.

Huddinge kommun har dessutom haft skyldighet att utforma planen, i enlighet med ÄPBL, så att de fördelar som kan vinnas överstiger de olägenheter som planens orsakar Vidja vägförening, vilken skyldighet Huddinge kommun har försummat.

Huddinge kommuns intresse av kommunalt huvudmannaskap för naturmarken är däremot svagt bl.a. mot bakgrund av att Huddinge kommun kan, när de själva önskar, planlägga de delar av Vidja vägförenings berövade mark för exempelvis bostadsändamål.

Vidja vägförening åberopar även gällande praxis, Högsta förvaltningsdomstolens dom av den 18 juni 2013, mål nr 3189-12, till stöd för sina anförda yrkanden.

Med hänvisning till vad som ovan anförts motsätter sig Vidja vägförening att Huddinge kommun berövar föreningens egendom, då Vidja vägförenings intresse är starkt och

Huddinge kommuns intresse är svagt. Något allmänt intresse att Huddinge kommun berövar Vidja vägförening deras egendom föreligger sålunda inte som därtill strider mot lag.

Mark- och miljödomstolen skall i enlighet med Vidja vägförenings anförda yrkande upphäva detaljplanen för Vidja – etapp II partiellt gällande planläggningen med kommunalt huvudmannaskap vad avser delar av Vidja vägförenings fastigheter Vidja 1:2, 1:4, 1:5, 1:602 och 1:445, gemensamhetsanläggningarna Vidja s:1, s:2, s:3 och ga:4 samt den av Vidja vägförening förvaltade fastigheten Vidja 1:485.

Stockholm som ovan,

Måns Rössner